Obraćanje visokog predstavnika i posebnog predstavnika EU, Valentina Inzka, na trećem zasjedanju Parlamenta za Europu za 2011. godinu

<?xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

Popraviti stanje u ekonomiji i vratiti se na put za Europu

Dame i gospodo,

Sastajemo se u vrijeme kada je u središtu pozornosti politike u BiH da se konačno počne sa formiranjem vlasti na državnoj razini. Većina građana će se složiti da je nezadovoljavajuće to što se ovo događa više od pola godine nakon općih izbora.

I nije slučajnost da je dugo razdoblje političke nesigurnosti i stagnacije popraćeno padom životnog standarda i rastom stope nezaposlenosti.

U takvim okolnostima, moglo bi se tvrditi da je jednostavno nerealno očekivati razgovor o “pozitivnom ciklusu” – u kojemu ekonomski razvoj olakšava europske integracije, a proces europskih integracija podržava ekonomski razvoj.

Ali, zapravo, taj pozitivni ciklus nikada nije bio potrebniji nego sada u Bosni i Hercegovini.

Upravo *stoga* što je situacija tako loša moramo učiniti sve što je u našoj moći da započnemo ovaj ciklus.

BiH treba Vijeće ministara

U nekim krugovima je postalo moderno da se sugerira da nepostojanje pravilno konstituirane vlade u stvari ne predstavlja pravi problem. Neki su čak napravili usporedbe između Bosne i Hercegovine i Belgije.

- Razlika između Bosne i Hercegovine i Belgije je u tome što polovica stanovništva Belgije ne živi u siromaštvu.
- Razlika je u tome što prošle godine u Belgiji izravna ulaganja u zemlju – a to znači stvaranje novih radnih mjesta – nisu umanjena za pola.
- Razlika je u tome što je Belgija već *unutar* Europske unije i njezini građani uživaju privilegije i jamstva koja dolaze uz članstvo.

Bosna i Hercegovina treba Vijeće ministara **sad** – a ne za šest mjeseci.

Nove vlasti trebaju zaustaviti ekonomski pad i vratiti zemlju natrag na put ka europskoj integraciji.

To znači pokretanje tog pozitivnog ciklusa – gdje se zemlja, popravljajući ekonomsku situaciju, približava članstvu u EU, a približavanje Europi podrazumijeva bolju ekonomiju.

Prioriteti

Zakonodavni prioriteti uključuju donošenje Zakona o popisu stanovništva BiH. To je bitno za proces pristupanja Europskoj uniji. Također je i osnovni preduvjet za održavanje izbornih obećanja – jer vlasti ne mogu promijeniti stanje u ekonomiji *ukoliko* nemaju odgovarajuće statističke podatke kako bi se utvrdilo *što* treba učiniti i *gdje* to treba biti učinjeno.

Popis stanovništva pružit će ove informacije.

Ostali prioriteti uključuju donošenje Zakona o obligacijama BiH i moderniziranje sustava bankarske supervizije, oba navedena prioriteta su ključni elementi u razvoju jedinstvenoga ekonomskog prostora.

Dva su razloga za fokusiranje na ovo.

- Prvi je da je razvoj jedinstvenog tržišta u Bosni i Hercegovini logičan korak prema sudjelovanju u jedinstvenom tržištu Europske unije.
- Drugi je da će vam razvoj jedinstvenog tržišta pomoći da poboljšate trgovinu, privučete investicije, stvorite nova radna mjesta i poboljšate životni standard.

Ovo su snažni argumenti. Vjerujem da se parlamentarci moraju početi što više voditi ovim argumentima.

Pravi rad

Gledajući sadašnje stanje u tom svjetlu, jasno je da formiranje Vijeća ministara BiH nije glavni čin, nego samo uvertira.

Potrebno je da se formira Vijeće ministara, tako da pravi posao može otpočeti.

Tijekom ovoga razdoblja u kojemu je politika stajala na mrtvoj tački, a sve više građana ostajalo bez radnih mjesta, predstavnici vlada su rutinski artikulirali probleme dok su parlamentarci rutinski artikulirali rješenja.

Ovo ipak nije izričito pravilo. Bilo je onih koji pronalaze rješenja u vlasti, a bilo je i onih koji opstruiraju u parlamentu, no sveukupno, vjerujem da postoji ogromna rezerva konstruktivne energije u parlamentima.

Gledajući prisutne u ovoj prostoriji danas, znam da ima puno onih koji su nestrpljivi da prionu na posao.

Neučinkovitost i rasipništvo

I u medijima i u političkoj raspravi je u središtu pozornosti to koja stranka dobiva koja mjesta u kojoj vladi. Puno je manje pozornosti poklonjeno pitanju koliko dobro ili loše vlade rade svoj posao nakon preuzimanja mandata.

Tu je i proporcionalan nedostatak procjene performansi političara koji *nisu* u vlasti, ali ipak imaju odgovornost prema svojim građanima.

Ne samo da Bosna i Hercegovina nije imala učinkovitu vladu nekoliko godina nego je **nedostajala i učinkovita opozicija.**

U drugim zemljama **opozicijaje ta koja osigurava dobro funkcioniranje vlade tako što vladu poziva na odgovornost**.

Bez konstruktivne i dinamične opozicije, standardi vlasti su niži. Samo u posljednjih nekoliko tjedana svjedoci smo demonstracija u različitim dijelovima zemlje protiv neučinkovitosti i rasipništva vlade. Vjerujem da ova opozicija treba prvo doći od parlamentaraca.

Na parlamentarcimaje odgovornost da djeluju tako da vlade u Federaciji, Republici Srpskoj i državi zapravo rade posao za koji su izabrani.

A velik dio ovoga posla je na jasan i razumljiv način postavljen u procesu pristupanja u EU. To je taj pozitivan ciklus koji može pomoći Bosni i Hercegovini da pronađe izlaz iz ove trenutačne, potpuno nezadovoljavajuće situacije. To je ciklus u kojemu reforme potrebne za članstvo u EU počinju da donose ekonomske koristi, dok poboljšanje ekonomije stvara zamah za više reformi.

Vjerujem da parlamentarci imaju nezamjenjivu ulogu u pokretanju i održavanju ovog pozitivnog ciklusa i nadam se da će današnja rasprava podržati upravo tu ulogu parlamenata.

Hvala!